

Lisäselvitys asioihin diaarinumerot 77/017/2007 ja 141/017/2007

Haluamme kohteliaammin muistuttaa, että Muukon ja Ilottulan asukkaat ovat esittäneet Muukon ja Ilottulan ottamista mukaan toiminta-alueeseen kuntalain 28 §:n mukaisesti **jo alkuvuodesta 2007**, ja vaikka aloitetta tehdessä vesilaitoksen toiminta-alue on kuulunut kaupunginvaltuuston päätösvaltaan, niin aloitetta ei ole kuitenkaan valtuustolle saatettu edes tiedoksi kuntalain ja kaupunginhallituksen johtosäännön mukaisesti.

01.01.2009 alkaen toiminta-alueesta päättäminen on kuulunut teknisen lautakunnan päätösvaltaan, joka ei ole muistutuksistamme huolimatta ottanut asiaa käsiteltäväksi.

Hyväksyessään 27.07.2009 vesihuollon kehittämissuunnitelman kaupunginhallitus päätti, että se päättää jatkossa vesilaitoksen toiminta-alueesta.

Koska asia kuuluu nyt päätösvaltaanne, haluamme saattaa tietoonne että,
em. aloitteiden osalta on päätetty päivittää ainoastaan vesihuollon kehittämissuunnitelma mutta tekninen lautakunta ei ole vielä päättänyt valmistella vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamisesitystämme, vaan :

- TekLa päätti ottaa kehittämissuunnitelman päivitettäväksi (25.6.2008 § 211) ja asukkaille vastattiin että päivitetty kehittämissuunnitelma antaa aikanaan vastauksen tehtyihin aloitteisiin.

- Asukkaat kysyivät lausunnolla syksyllä 2008, miksi aloitteisiin toiminta-alueen laajentamiseksi kyliin ei ole otettu kantaa ja vastaus oli, että aloitteet oli käsitelty ja niihin on vastattu vaikka kehittämissuunnitelma oli vielä tekeillä (TekLa 12.11.2008 § 371). Samalla vastauksessa todettiin, että toiminta-alueen laajennus kuuluu valtuuston päätäntävaltaan. (Lausunto 8.10.2008, diaarinro 141/017/2007)

- keväällä 2009 tehtyyn lisäselvitykseen on vastattu palvelutuotannon toimesta, että toiminta-alueen laajennusta ei käsitellä vesihuollon kehittämissuunnitelman päivityksen yhteydessä, vaan se tullaan käsittelemään erillisenä asiana toiminta-alueen laajennusesityksen valmistuttua (TekLa 10.6.2009 § 172). (Lisäselvitys 11.5.2009, diaarinro 511/740/2007)

- Teknisen toimen palvelutuotanto antaa vastauksissaan (TekLa 12.11.2008 § 371 ja 10.6.2009 § 172) ymmärtää, että vesilaitoksen toiminta-alue on sidottu asemakaavoitettuun alueeseen. Poikkeus tähän on jo tehty, kun Liesharju-Saikkolan alue otettiin mukaan toiminta-alueeseen vuonna 2001. Vastauksissa on myös esitetty kaupunginhallituksen periaatepäätös vuodelta 2000, jonka mukaan toiminta-alue on sama kuin asemakaavoitettu alue. Periaatepäätös tuskin voi mennä Suomen lain edelle. Vesihuolto laki kun velvoittaa kuntaa selvästi. (Vesihuoltolaki § 1, § 5 ja § 6)

Asukkaat eivät yksinkertaisesti enää ymmärrä, kuinka näitä ympäröiväitä ja osin ristiriitaisiakin vastauksia pitäisi tulkita. (yllä mainitut erilaiset perustelut: suunnitelma antaa aikanaan vastauksen, kaavoitus antaa aikanaan vastauksen, valtuusto antaa aikanaan vastauksen ja toiminta-alueen laajentamisesityksen (kuka valmistelee ja milloin) valmistuminen antaa aikanaan vastauksen.

Keväällä 2007 tekemiemme aloitteiden johdosta on selkeästi päätetty TekLan toimesta päivittää vesihuollon kehittämissuunnitelma, mutta tehtyjä aloitteita toiminta-alueen laajentamisesta ei ole vielä käsitelty ollenkaan.

Koska vesilaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen kuuluu nyt kaupunginhallituksen päätösvaltaan, haluamme tiedustella **kuka viranomaistaho valmistelee toiminta-alueen hyväksyntää ja millä aikataululla?**

Koska nyt olemme jo kaksi ja puoli vuotta pelkästään odottaneet että aloitteemme otettaisiin käsittelyyn, toivomme kaupunginhallituksen edellyttävän valmistelevalta viranomaiselta että asiaa valmisteltaisiin jonkinlaisella inhimillisellä aikataululla ja päätös asiassa saataisiin aikaan hyvissä ajoin ennen Valtioneuvoston antaman asetuksen (542/2003) asettamaa takarajaa.

Saatamme Kaupunginhallituksen tietoon sekä pyydämme sitä toimittamaan valmistelevalle viranomaistahoille syyt, miksi katsomme aikanaan antamamme aloitteen mukaisesti että Muukko ja Ilottula tulisi liittää mukaan vesilaitoksen toiminta-alueeseen mukaan:

1. Edellinen vesihuollon kehittämissuunnitelma nimesi Muukon ja Ilottulan tuleviksi vesilaitoksen toiminta-alueiksi.
2. Vesihuoltosuunnitelman lausunnoissa Lappeenrannan ympäristötoimi ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus puoltavat aloitettamme selvästi: **"Joutsenonkankaan pohjavesialueilla oleva asutus (Muukko-Ilottula) on terveydensuojelullisista (pohjavesiriskit) sekä ympäristönsuojelullisista syistä liitettävä viemäriverkoston. Ao alueille on järkevää rakentaa myös talousvesiverkosto samanaikaisesti viemäriverkoston kanssa."** (Lähde: Teknisen lautakunnan pöytäkirja 10.6.2009 § 172)
3. **Vesihuoltolain 1 §** mukaan "lain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi."
- Lappeenrannan ympäristötoimen antaman Muukon lammikkopuhdistamon luvan (1997) ehtojen mukaisesti Lappeenrannan Vesi Oy:n tulee huolehtia myös jatkossa Muukon teollisuusalueen ja koko Muukon alueen viemäroinnistä. Koska näin runkolinja teollisuusalueelta kaupungin jätevesiverkoston joudutaan vetämään alueemme halki, niin Muukon ja Ilottulan kylien asutusalueen viemärointiin tarvitaan enää vain n.6 km viemäriä, joka tulee olemaan perustamiskustannuksiltaan halvempaa kuin missään muualla nyt vielä voimassa olevan (2003) vesihuollon kehittämissuunnitelmassa mukana olevilla alueilla.
4. **Vesihuoltolain 5 §** mukaan vesihuollon järjestämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota vesihuollon järjestämiseen alueilla, joilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettu yleis- tai asemakaava tai joilla yleis- tai asemakaavan laatiminen on vireillä sekä alueilla, joita koskevat ympäristönsuojelulain (86/2000) 19 §:n nojalla annetut ympäristönsuojelumääräykset. Alueemme sijaitsee Etelä-Karjalan toiseksi tärkeimmällä I luokan pohjavesialueella ja Saimaan kaupungin sekä Lappeenrannan ja Joutsenon yhdistämissuunnitelmassa alueellemme on alustavasti kaavailtu asutusalueita.
5. **Vesihuoltolain 6 §** mukaan "jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat, kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi."

Muukossa ja Ilottulassa on suurehko asukasjoukko (Muukossa asukastiheys on n. 80 asukasta / km² ja Ilottulan n. 40 asukasta / km² ja nyt voimassaolevassa (2003) vesihuollon kehittämissuunnitelmassa

suositellaan viemäriä jos asukastiheys on yli 40 asukasta/ km²) ja koska asuinalueemme sijaitsee suurelta osin I-luokan pohjavesialueella, niin ympäristönsuojelullisista syistä laki velvoittaa kunnallista viemärointia alueelle. On lainvastaista säilyttää viemäroinnin vastuu kuntalaisille kun se vesihuoltolain 6 §:n mukaan kuuluu selvästi kunnalle.

6. Muukon lammikkopuhdistamon lupaehdot

Viimeistään kun Muukon teollisuusaluetta ruvetaan rakentamaan, niin Muukon lammikkopuhdistamon toiminta joudutaan lupaehtojen (11.6.1997) mukaisesti lakkauttamaan ja koko Muukon alue tulee liittää kunnalliseen viemäriverkostoon. Lammikon toiminta tuskin voi jatkua vuoden 2013 jälkeen. Olemme jättäneet asiasta kyselyn Lappeenrannan seudun ympäristötoimeen (30.3.2009 Kysely Muukon lammikkopuhdistamosta, diaarinro 368/211/2009).

Tältä osin palvelutuotanto on pitänyt Muukon teollisuusaluetta normaalina haja-asutusalueena, jonka tulee itse hoitaa jätevesiasiansa kuntoon. Alueen yrittäjät ovat kyllä ostaneet/vuokranneet tontit kunnallistekniikalla varustettuina, he tuskin ovat halukkaita maksamaan jätevesihuoltoaan.

Nyt käsiteltävässä vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on tältä osin selkeä ristiriita kun Muukon osalta ei huomioida kaupungin omistaman lammikkopuhdistamon olemassaoloa, vaan alue luokitellaan haja-asutusalueeksi ja kiinteistöjen jätevesihuolto kaadetaan kiinteistöjen omistajien vastuulle.

Nyt alueen ottaminen toiminta-alueeseen mukaan olisi kokonaistaloudellisesti kaikkein järkevintä ja mahdollistaisi teollisuusalueen nopean kaavoittamisen.

7. Muukon ja Ilottulan kylissä olemme saaneet nauttia Lappeenrannan Vesi Oy:n palveluita talousveden osalta jo pitkään. Kun Puslamäestä ruvettiin 1980 kaupungille vettä pumpaamaan ja kaivomme tästä johtuen kuivuivat, niin ***korvaukseksi*** Lappeenrannan Vesi Oy rakensi talousvesiverkoston alueellemme. Vesijohtoputken vetäminen kuivuneiden kaivojen tilalle korvaa vain puolet ongelmastamme. Koska aluettamme suojellaan juuri siksi, että ***kaikki kaupunkilaiset saavat 17% tarvitsemastaan juomavedestä ko. pohjavesialueelta, mielestämme kunnan (=vesilaitoksen) tulee ottaa vastuu myös likavesistämme.*** Joten kaupungin tulisi ulottaa viemäriverkkonsa myös meidän alueellemme. Toisin sanoen ***pohjavesialueen suojelun kustannuksiin tulisi osallistua kaikkien kaupunkilaisten eikä vain meidän alueella asuvien. Ilottulan pumppaamon tuotto 20 vuoden ajalta kuittaa mennen tullen pohjavesialueen viemäroinnin.***

8. Kaupunginhallituksen vuonna 2000 tekemä periaatepäätös vastaan Suomen laki.

TekLa on ottanut asiaan kantaa kokouksessaan 15.10.2008 § 354 Esityslistan ulkopuoliset asiat jäsen Juha Nikun tiedusteltua kuka viranomastaho vie Muukon ja Ilottulan vesihuoltoasiaa eteenpäin. Tuotantojohtaja Pasi Leimi on todennut vastauksessaan, että asia ratkeaa sillä, että kaava ulotetaan ko. alueelle ja kaavoittaminen ei ole alueella ajankohtaista.

Leimin kannanotto perustunee kaupunginhallituksen vuonna 2000 tekemään periaatepäätökseen että Lappeenrannan Vesi Oy:n toiminta-alue on sama kuin asemakaavoitettu alue. Leimi antaa vastauksellaan ymmärtää, että koska on tehty periaatepäätös, niin kuntalain mukaisesti tehtyä aloitetta ei tarvitse ottaa ollenkaan käsittelyyn. Vetoaminen periaatepäätökseen on ristiriidassa Suomen lain kanssa.

Vesihuoltolain 31 § mukaisesti olemme tehneet vesilaitoksen toiminta-alueen laajentamisesta esityksen, ja lain 8 § mukaan ***"kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksyttyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan."***

9. Liesharjun kuuluminen toiminta-alueeseen on ristiriidassa em. kaupunginhallituksen tekemän periaatepäätöksen kanssa.

Nyt hyväksyttävässä vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on mainittu Liesharjun kuuluvan vesilaitoksen toiminta-alueeseen, vaikka se ei ole asemakaavoitettua aluetta ja sijaitsee haja-

asutusalueella. Teknisestä toimesta saamiemme tietojen mukaan alueen historia alkaa 1980-luvulta kun kaupungilla oli Liesharjussa soranottoalue ja kun soranotto loppui, kuoppaa ryhdyttiin täyttämään ylijäämämaalla. Asukkaat huomauttivat täyttötoiminnan vaikutuksesta kaivonsa veden laatuun. Ympäristökeskuksen selvityksen mukaan täyttö oli vaikuttanut pohjaveden laatuun ja niinpä **korvaukseksi** alueelle rakennettiin vesijohto. Samalla rakennettiin myös viemäri. **Alue otettiin mukaan toiminta-alueeseen teknisen lautakunnan ehdotuksesta vuonna 2001 (TekLa 22.08.2001 § 345)** . Vaikka kaupunginhallitus oli tehnyt periaatepäätöksen vuonna 2000 että vesilaitoksen toiminta-alue on sama kuin asemaakaavoitettu alue.

Ihmettelemme sitä miksi Muukon teollisuusalue, jossa on myös kaupungin vesi- ja viemäriverkko ei tullut automaattisesti vesilaitoksen toiminta-alueeseen mukaan, vaikka se on täysin rinnastettavissa Liesharjuun? Molemmat ovat haja-asutusalueella ja molemmilla on kaupungin puolesta rakennettu vesi- ja viemäriverkosto. Ihmettelemme sitä että Liesharjusta esitetty korvausvaatimus vaikutti lausunnon pyytämiseen ympäristökeskukselta, ja johti toimenpiteisiin, mutta Muukon ja Ilottulan korvausvaatimukseen (aloitteet 2007) ei reagoida. Eikö tasapuolisuuden nimissä myös Muukkoa ja Ilottulaa voida hyväksyä poikkeukseksi? ***Eikö tapaus Liesharju pitäisi nostaa poliittisille päättäjille päivänvaloon ja arvioida syitä? Meidän on vaikeaa uskoa että Liesharjun perusteet voisivat olla Muukon ja Ilottulan perusteita painavampia.***

10) Tällä hetkellä lähes puolet Lappeenrannassa juotavasta pohjavedestä pumpataan Joutsenonkankaalta (2 200 kuutiota/vrk). Salpausselkä I:n tutkimusten loppuvaiheessa Ilottulan ja Puslamäen vedenottamoiden läheisyydestä löytyi lupaava pohjavesiesiintymä, josta pystytään ensiarvion mukaan pumppaamaan 3 000 kuutiota vuorokaudessa. Pohjavesialueen suojelu voi tulevaisuudessa olla entistä tärkeämpää ja alueesta tulee hyötymään vielä useampi kaupunkilainen puhtaan juomaveden muodossa. On käsittämätöntä jos kotikaupungissamme hyväksytään näin huonosti valmisteltuja suunnitelmia, joiden turvin pohjavesialueen suojelu jätetään vesihuoltolain vastaisesti vain meidän alueella asuvien maksettavaksi.

Kaikki asiaan liittyvä materiaali on kootusti luettavissa nettisivuiltamme <http://pohjavesi.nurkka.us>

Pohjavesialueen suojelun tulisi olla kaikkien kuntalaisten yhteinen asia! Ei vain meidän pohajvesialueella asuvien

Jukka Repo
Johanna Pajari
Jukka Aarrevuo
Mauri Repo

Pohjaveden puolesta -aloiteryhmä